

Reserapport till Svenska ICOM

ICOM-CC 20th Triennial conference in Valencia 18-22 September 2023

Working towards a sustainable past

Johanna Sandström
Konservator
Vasamuseet

Med hjälp av ett resebidrag från svenska ICOM har jag haft förmånen att få delta på ICOM-CCs Triennial conference i Valencia, vilket jag är mycket tacksam för.

Redan innan konferensen startade officiellt var det på söndagen tidig registrering och mingel på Valencias Museum of Modern art, där alla deltagare som redan var på plats i Valencia fick ta en tur i museets utställningar och mingla med nya och gamla kontakter.

Palau de les Artes. Foto: Johanna Sandström

Konferensen inleddes på måndag morgon i den imponerande rymdskeppslika byggnaden Palau de les arts. Dagen inleddes med en välkomstceremoni och rapport från ICOM-CCs styrelse. Det berättades bland annat att konferensen deltagare uppgick till nästan 900 delegater från över 65 länder.

Den inledande sessionen följdes av en keynote speaker, Luis Monreal från Aga Khan Trust for Culture, som berättade om mångårigt arbete med att bygga upp skadat kulturarv i krigszoner, med

exempel från Syrien och Irak. Under eftermiddagen talade ännu en keynote speaker, Sophia Labadi, professor of heritage vid Kent university, följt av ett panelsamtal, om temat för konferensen "Towards a sustainable past" och vad hållbarhet betyder för kulturarvssektorn. Mycket utgick ifrån FNs globala mål för hållbar utveckling. Det handlade inte bara om hur vi kan minska vårt klimatavtryck, utan mycket om hur kulturarvssektorn kan driva social hållbarhet framåt genom att lyfta kulturarv i fattiga områden och engagera människor från alla kulturer och bakgrunder att bry sig om sitt lokala och globala kulturarv.

Under resten av veckan hölls konferensens alla föredrag i olika föreläsningssalar på campusområdet på Universitat Politècnica de València. Alla olika undergrupper till ICOM-CC hade sina föredrag på olika dagar i olika salar. Under tisdagen höll jag mig framför allt till gruppen som fokuserar på preventiv konservering, eftersom de föredragen var mest relevanta för min yrkesroll. Det handlade om byggen av nya magasinslokaler, riskbedömningar och klimatfrågor.

Onsdagen delades upp mellan föredrag på förmiddagen och olika studiebesök på eftermiddagen. Jag höll mig på förmiddagen till föredrag som handlade om utbildning inom konservering, där ett av konferensens mest intressanta föredrag handlade om hur man i Japan jobbar med att rädda

kulturarv efter större kriser. Där sitter de på imponerande kunskaper i ämnet efter erfarenheter av jordbävningar, översvämningar och tsunamis genom åren.

1 Saponifierade kläder från en massgrav. Foto: Johanna Sandström

På eftermiddagen hade jag valt att göra ett studiebesök i Valentias etnografiska museums magasin, där deras personal berättade för oss, en grupp på omkring 20 personer, om hur de jobbat med en samling kläder som bevarats genom saponifiering i botten av en djup massgrav från Franco-tiden. Jag anmälde mig till just det studiebesöket för att jag var intresserad av den ovanliga bevarandeprocessen, men det blev så mycket mer. Det var en väldigt rörande inblick i hur det här museet

jobbat med att bevara kläderna från graven, men framför allt hur de samarbetat med myndigheter som jobbar för att identifiera offren för Franco-regimens avrättningar och hur de jobbat i nära kontakt med levande anhöriga som velat se kläderna bevarade i museets samling. Ofta hade de anhöriga även skänkt dem olika föremål de haft som minnen hemma under alla år, och det hela resulterade i en väldigt fin utställning på Museu Valencià d'Etnologia som heter 2238 Paterna, efter antalet människor som begravts i massgravar på kyrkogården i Paterna, en liten ort utanför Valencia. Det var ett väldigt rörande studiebesök, och ett väldigt bra exempel på hur en kulturarvsinstitution kan arbeta tillsammans i sitt närområde för att hjälpa till att börja läka gamla sår.

Jag håller mitt föredrag. Foto: Leslie Heines

På torsdagen var det dags för mig att hålla mitt föredrag om saltutfällningar på läderföremål från Vasa. Jag tillbringade dagen på de föredrag som handlade om arkeologiska utgrävningar och om vattendränkta organiska föremål, där även mitt föredrag passade in och mottogs med intresse. Vi är en ganska liten grupp inom ICOM-CC som specialiserar oss på vattendränkta organiska arkeologiska material, men väldigt engagerade i vårt ämne!

Efter föredragen fick jag tillfälle att slappna av på konferensmiddagen, som hölls på flådiga Las Arenas Hotell. Det blev en tre-rätters middag där lokala specialiteter stod i centrum, med utsikt över stranden och havet.

Den avslutande dagen ägnades åt debatt och formalia. Under förmiddagen diskuterades temat hållbarhet vidare. Det noterades att vi alla på något sätt rest till Valencia för att vara med, i de flesta fall med flyg, vilket inte är ett hållbart sätt att resa. Det debatterades om vikten av att få träffas fysiskt kontra att ha hybridkonferenser, och om kostnaderna för att arrangera liknande större evenemang kontra svårigheterna att göra dem tillgängliga för alla eftersom de ofta blir väldigt dyra. Många komplexa frågor att jobba vidare med i framtiden. På eftermiddagen hölls en medaljceremoni där trogna ICOM-CC-medlemmar fick förtjänstmedaljer för sitt långvariga engagemang, och en

presentation av den nya styrelsen och de olika arbetsgrupperna för de kommande tre åren. Sessionen avslutades med att avslöja vem som blir värd för nästa ICOM-CC triennial meeting 2026: Oslo!

Sedan avslutades konferensen officiellt med en avskedsreception på Caixa Forum, ett centrum för nutidskultur.

Jag vill avsluta med att än en gång tacka Svenska ICOM för bidraget som gav mig

möjlighet att delta på den här väldigt intressant konferensen.

Nästa värd för ICOM-CC's Triennial meeting. Foto: Johanna Sandström

Vänliga hälsningar,
Johanna Sandström